Пам'ятайте про Україну!

СВОБОДА SVOBODA

УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК UKRAINIAN DAILY

Редакція і Адміністрація: "Svoboda", 30 Montgomery St. Jersey City, N.J. 07302
Телефони: (201) 434-0237 (201) 434-0807
з Ню Йорку (212) 227-4125
УНСоюз (201) 451-2200
з Ню Йорку (212) 227-5250

РІК LXXXVIII. Ч. 50. ДЖЕРЗІ СИТІ і НЮ ЙОРК, ВІВТОРОК, 17-го БЕРЕЗНЯ 1981 ЦЕНТІВ 25 CENTS JERSEY CITY and NEW YORK, TUESDAY, MARCH 17, 1981 No. 50. VOL. LXXXVIII.

Відбулися загальні збори УІА

Ню Йорк, Н. Й. (д-р Р. Сочинський). — У п'ятницю 6-го березня ц.р., в Ню Йорку у власних приміщеннях відбулись вже 31-ші з черги загальні збори членів Українського Інституту Америки (УІА). Останні події на терені Інституту і його фінансові труднощі, про що українська преса широко звітувала, притягнули на збори рекордове число членів і гостей-прихильників у числі понад 200 осіб.

Відкриваючи збори, які попередило коротке засідання Ради Директорів, президент Інституту Теодор Джус привітав присутніх і висловив свою радість з приводу численної участи, що свідчить про збільшення зацікавлення і турботи за існування цієї дуже важливої для українського суспільства інституції. Він запропонував, щоб на місце секретаря Інституту д-ра Івана Флиса, який перебуває у лікарні, вибрати на секретаря зборів інж. Мирона Гнатейка, що присутні одноголосно затвердили.

Віцепрезидент Інституту і голова організаційної Комісії інж. Остап Балабан відчитав прізвища членів УІА, які померли під час останнього року, а саме: мистець Василь Панчак, д-р Юрій Малецький і д-р Ярослав Восвілка. Присутні однохвилинною мовчанкою вшанували їх пам'ять.

Через брак протоколу з попередніх загальних зборів, що відбулися 9-го листопада 1979 року (недуга секретаря), інж. М. Гнатейко відчитав допис про збори опублікований в „Українському Тижневику", що його було одноголосно прийнято замість протоколу.

Інж. О. Балабан поіменно привітав осіб, які стали членами Українського Інституту в звітовому році. Серед них були: д-р Роман Алексевич, Василь Андріюк, Маланія Банах, д-р Любомир Ворох, Андрій Добрянський, д-р Мирослав Драган, інж. Роман Галібей, д-р Михайло Гук, д-р Юліян Ґной, д-р Надія Кмета-Теребус, Ярослав Куровицький, Іван Мокрівський, Любов Оленка Неґрич, Ярослав Пастушенко, проф. Ярослав Пеленський, Володимир Пеленський, Володимир Петришин, Олена Прончак-Петришин, Гарі Полчі, Іван Пуйо, Оксана Рак, Оленка Савицька, д-р Юрій Савицький, проф. Іван Самійленко, д-р Юрій Сай, д-р Остап Тершаковець, Татіяна Тершаковець, проф. Іван Фізер і д-р Богдан Худьо. Членом-організацією стала очолена Романом Гуглевичем Українська Кредитова Кооператива. Президент УІА Т. Джус заявив, що його нова дружина Норма виявила бажання стати членом Інституту і вже вплатила повну вкладку в сумі 1,000 дол. Інж. О. Балабан ствердив, що така кількість і якість нових членів свідчить про зріст Інституту і зрозуміння його ролі у культурному житті української суспільности.

Секретар зборів інж. М. Гнатейко з допомогою д-ра Ю. Кушніра й інж. Леоніда Пахолюка устійнили кількість присутніх на зборах членів з правом повного голосу, або з уповноваженням неприсутніх членів Інституту („проксі") і передав їм відповідні картки для голосування. Стверджено, що число членів УІА з правом повного голосу було 127; 54 члени вплатили тільки частинно свою вкладку, а три члени є почесними членами УІА.

Відбулася далі церемонія вручення відповідних грамот і відзнак тим членам, які в останній каденції вплатили повну вкладку в сумі 1,000 дол. 23 члени особисто одержали грамоти від президента Т. Джуса. Це були: Урсуля Балабан, Маланія Банах, Володимир Баранецький, д-р Любомир Ворох, д-р Степан Ворох, інж. Марія Гончаренко, д-р Михайло Гук, д-р Надія Теребус-Кмета, д-р Мирон Кравчук, Ярослав Криштальський, Андрій Кулик, Ярослав Куровицький, д-р Юрій Кушнір, Ярослав Пастушено, Іван Пуйо, Оленка Савицька, д-р Юрій Савицький, Марта Сай, д-р Юрій Сай, Ілона Сочинська-Шиприкевич, д-р Євген Стецьків, проф. Олег Федишин і д-р Богдан Цимбалістий.

Дальше звітували члени Управи і голови поодиноких комісій: скарбник УІА адв. Михайло Пізнак прочитав фінансовий звіт, переданий йому книговодом з Вест Айсліп. Цей звіт охоплював фінансовий рік, що закінчився у вересні 1980 року. Як голова Комісії Студентського Фонду він

(Продоження на ст. 4)

Розпродано 18,000 примірників книжки „Українці в Америці"

Ню Джерзі, Н. Дж. — Книжка „Українці в Америці" стала своєрідним „бестселлером" серед відборців книжки в ЗСА, бо її досі розійшлося 18,000 примірників, згідно з повідомленням видавництва „Лернер Паблікейшенс". Автором її є д-р Мирон Д. Куропась, заступник головного предсідника УНСоюзу і відомий українсько-американський діяч. Він також є автором книжки у двох частинах „Саґа України". Обидві праці д-ра М. Куропася зазнали перевидання, при чому книжка „Українці в Америці", що появилася вперше у видавництві „Лернер Паблікейшенс" у Міннеаполісі у 1972 році, перевидана була цим видавництвом у роках 1973, 1978 і 1979, а „Саґа України", її друга частина під заголовком „Доба Козаччини", була перевидана УНСоюзом у 1980 році.

Д-р Мирон Куропась

У складі видавця є ще 3,000 примірників книжки „Українці в Америці".

Останнім часом д-р Мирон Д. Куропась дістав повідомлення з „Нордерн Юніверситі Пресс", що це видавництво серйозно міркує над тим, щоб видати окремою книжкою докторську дисертацію М. Д. Куропася „Творення українського американця", 1884-1939: студія з ділянки етнонаціональної освіти", після певної ревізії і доповнення цієї праці даними, яких автор раніше не мав у розпорядженні.

Всі праці д-ра М. Куропася писані англійською мовою і їх можна набути в книгарні „Свобода".

КПК міняє свою внутрішню політику

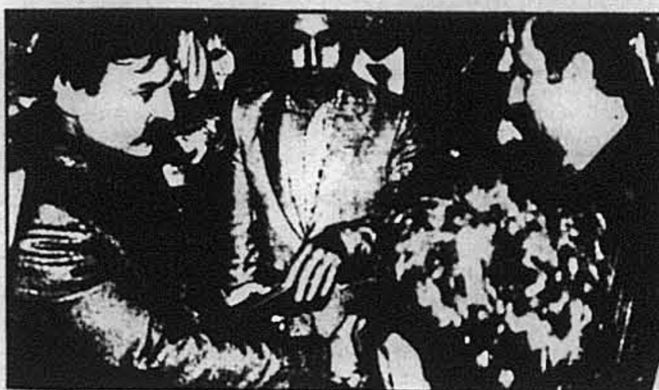
Пекін, КНР. — Після довгого періоду відсування від праці на керівних постах у партії та в державній системі колишніх членів скрайнього крила КПК, а головно керівних членів т. зв. Культурної революції, останньо наступив фактичний зворот. Звільнених раніше призначують тепер на інші керівні пости, а інших, які мали бути звільнені, залишено на їхніх постах.

В щоденнику „Піплс Дейлі" з 10-го березня появилася велика редакційна стаття, в якій наголошено, що вистачить самокритика й відкрита розмова з такими елементами, а не слід їх усувати з праці, бо зчаста йдеться про найліпше кваліфіковані й запрацьовані кадри. Замість слідств треба переводити корекцію дотеперішнього поступування, а замість радикальних змін треба шукати компромісів. Статтю з газети передрукували всі більші періодики, надаючи їй таким чином характеру офіційної лінії.

Загально коментують у Пекіні, що дотеперішні слідства, а навіть суди та спроба загальної чистки спричинила великі шкоди. На місце досвідчених керівників поприходили люди з недостатньою освітою та ще й без досвіду, що неґативно відбилося на діловодстві у всіх ділянках. А крім цього критика дотеперішнього поступування КПК вийшла поза рами партії й прийняла загально громадський характер. В такому стані важко було пробувати партію відбудувати й притягнути до неї надійний людський елемент.

Зміна внутрішньої політики партії зразу відбилася на пресі й інших засобах масової інформації та навіть у літературі. Закінчено зі шуканням різних недотягнень і винних у них, а спрямовано увагу на конкретні позитивні завдання і людей, що їх виконують. Замість взаємних обвинувачень в ухилах тепер загально підкреслюється єдність партії і скоординованість її зусиль. Наслідком тієї зміни цілий ряд керівних осіб, яких усунено недавно, призначені на нові керівні пости. Наприклад з великим шумом усунений посадник Пекіну, тепер призначений на пост міністра сільського господарства, керівники нафтової індустрії, яких усунено з постів за помилки в обрахунках нафтових резерв, повернулися на керівні пости в тій промисловості тільки в іншому характері. Залишається відкритим питання, що буде з Гуа Ґуофенґом, якого усунення заповіджено уже раніше, а який й далі формально є на своєму пості голови КПК.

ТЕРОРИСТИ ЗВІЛЬНИЛИ ЛІТАК З ПАСАЖИРАМИ

Ген. Мохаммед Колі (справа), сирійський дипломат, „дякує" терористові за звільнення літака і пасажирів-закладників.

Дамаск, Сирія. — Після 13-ох днів пакістанські терористи звільнили літак з понад сотнею пасажирів, який вони захопили в Пакістані й після кількаденного перебування на летовищі в Кабулі, Афганістані, дали доручення пільотові приземлити в Дамаску, Сирія.

Пакістанський уряд вдоволив їхнє бажання й визволив 54 пакістанських в'язнів які прибули літаком до Сирії. Прізвища в'язнів подали терористи, які схопили літак. Серед звільнених в'язнів багато з важкими присудами за різні кримінальні злочини.

Серед пасажирів схопленого літака чотири особи були з американськими пашпортами. З того одна особа має судову справу за імпорт і продаж наркотиків у ЗСА, а один пашпорт сфальшований на прізвище людини, яка постійно проживає в ЗСА і в ніяку дорогу не вибиралася. Фальшивий пашпорт є на прізвище Лоренса Кліфтона Мангума з Ню Йорку. Одного пасажира терористи вбили на літаку, а був ним пакістанський дипломат Тарік Раґім.

Уряд Пакістану заявив, що не інтересується дальшою долею терористів і залишає за сирійським урядом право поступати з ними, як буде вважати відповідним. Так само Пакістан передав свободу рішень сирійському урядові в справі пересланих на терен Сирії в'язнів звільнених з тюрми в Пакістані, що було передумовою звільнення літака й пасажирів.

Представник Пакістану Мохаммед Раґім Хан поінформував, що терористи, які захопили літак, мали перед тим контакти з міжнародними групами терористів, а зокрема з відомим міжнародним терористом венуцуельцем Карльосом, який перебуває здебільшого в Лівії. Цим загально пояснюють незрозумілу поведінку Муаммара Каддафі, лідера Лівії, в часі переговорів в справі приземлення схопленого літака на летовищі в Лівії. Пакістанський речник Раґім Хан відмовився потвердити, або заперечити, чи Лівія була якоюсь мірою замішана в схопленні того літака.

В Ірвінґтоні відбудеться вечір письменниць

Ірвінґтон, Н.Дж. (З.В.). Заходами 28-го Відділу Союзу Українок Америки тут в неділю, 22-го березня ц.р., о год. 5-ій по полудні в приміщенні Українського Народного Дому при 140 Проспект авеню відбудеться вечір українських письменниць, дохід з якого призначений на розбудову Українського Музею в Ню Йорку.

Свої твори читатимуть: Ірина Дибко, Любов Коленська, Уляна Любович, Іванна Савицька і Дарія Ярославська. Для українців з Лемківщини письменниця Іванна Савицька прочитає лемківською говіркою „Квіт папороті", а у мистецькій частині співачка Христина Карпевич проспіває декілька лемківських пісень. Програму доповнить піяністка Таїса Богданська, яка також проводитиме програмою вечора.

Організатори надіються, що українське громадянство Нюарку й околиці відповідно оцінить ціль імпрези та талант і жертвенність письменниць і візьме масову участь в імпрезі, щоб забезпечити ріст Українського Музею.

В Америці

АДМІНІСТРАЦІЯ РОНАЛДА РЕҐЕНА відновила експорт товарів до Чіле і рівночасно запропонувала президентові Авґустові Піночетові, щоб чілійська фльота взяла участь у спільних панамериканських маневрах морської фльоти. Це рішення федерального Уряду у Вашінґтоні викликало гостру реакцію зі сторони сенатора Едварда Кеннеді, демократа з Массачусетс, який закинув президентові Реґенові і його співробітникам, що вони підтримують режими, які стосують терор і переслідують своїх громадян. Речник Державного департаменту Вілліям Даєс заявив, що злагіднена постава Уряду ЗСА до Чіле є тимчасовою і висловив надію, що уряд президента Піночета злібералізує своє відношення до так званих „противників" з опозиційних партій. Деякі члени Палати Репрезентантів дали до зрозуміння Урядові, що таке потягнення може визвати опозиційний спротив в Конґресі, але вони не були заскочені рішенням Білого Дому, бо, мовляв, демократи і ліберали в обидвох палатах Конґресу знали, що Реґен буде намагатися встановити зв'язки з правими режимами в Центральній і Південній Америці.

ПІД ЧАС ОФІЦІЙНОЇ ВІЗИТИ президента Роналда реґена в Канаді, речники американської делеґації заявили, що Президент запросив на відвідини до З'єднаних Стейтів Америки не тільки Еліота П'єра Трудо, прем'єр-міністра канадського уряду, але також канцлера Західньої Німеччини Гельмута Шмідта. Шмідт, як опісля поінформували речники Уряду, прибуде до ЗСА 20-го травня. В кінці минулого тижня свою візиту в Америці закінчив міністер закордонних справ в уряді Західньої Німеччини Ганс-Дітріх Ґеншер, який розмовляв з президентом Реґеном й іншими членами його кабінету.

В ПАЛАТІ РЕПРЕЗЕНТАНТІВ наростає опозиція демократів до економічної програми президента Роналда Реґена. Особливе невдоволення викликають пропозиції про скорочення фондів на соціяльні програми, яких, на думку багатьох демократичних конґресменів, американський нарід, а особливо його бідніша верства, добивалися довгими десятиліттями. Конгресмен Джім Врайт, демократ з Тексасу і лідер демократичної більшости в Палаті демократичних конґресменів, американський нарід, а особливо його бідніша верства, добивалися довгими десятиліттями. Конґресмен Джім Врайт, демократ з Тексасу і лідер демократичної більшости в Палаті Репрезентантів, закликав своїх колеґ стояти твердо в обороні соціяльних програм, щоб не скривдити великої частини американської спільноти.

ІСНУЄ ПОДІЛ ГОЛОСІВ серед членів конґресової Комісії, яка має за завдання переглянути цілу систему соціяльного забезпечення. Одна частина членів пропонує внести зміни у цю систему, включно з пересуванням межі пенсійного віку з 65 на 68, а інша супротивляється цьому і суґерує радше перенесення фондів, наприклад з додаткових приходів, до фонду соціяльного забезпечення. Комісія, яка вже від довшого часу займається студіями цієї проблеми рекомендує стосувати обережність у цій справі і діяти постепенно. Якщо навіть дійде до пересунення межі пенсійного віку, кажуть спостерігачі, то це не станеться не скоріше, як у 2000-му році. Не включене, що в міжчасі Конґрес, на рекомендацію Комісії, збільшуватиме вкладки до соціяльного забезпечення, щоб покривати великі дефіцити.

СПРАВА ІМПОРТУ до З'єднаних Стейтів Америки японських автомобілів гостро поділила членів кабінету президента Роналда Реґена. Одні пропонують щоб Уряд застосував урядові обмеження імпорту для рятування американської автомобільної індустрії, інші, включно з Президентом, радше воліли б, щоб таке потягнення зробили самі японці і добровільно обмежили експорт своїх автомобілів до ЗСА.

ДЕПАРТАМЕНТ СПРАВЕДЛИВОСТИ і судівництва висунув проти 155-ох осіб у Флориді, Люізіяні і Джорджії офіційне обвинувачення у продажі і перепачковуванні маріхуани до З'єднаних Стейтів Америки з латиноамериканських країн, зокрема з Кольомбії. Дворічне слідство виказало, що торгівці наркотиками заробили на цьому продукті більйони долярів, які не підлягають податкам, бо прихід з цієї торгівлі ніде не виказаний.

Німці ревідують господарську політику щодо СССР

Бонн, Західня Німеччина. — Вже від якогось часу лунали в урядових колах Західньої Німеччини голоси про потребу пееглянути існуючі торговельні договори й взагалі принципи господарської співпраці між Західньою Німеччиною і Совєтським Союзом. Ті голоси зміцніли після того, як зимою цього року Москва без ніякого попередження обнизила постачання природнього газу до західньоевропейських країн, а зокрема до Західньої Німеччини.

Тепер, після повороту міністра закордонних справ Ганс-Дітріха Ґеншера з Вашінґтону, запало рішення переглянути покищо проєкт побудови газового трубопроводу з Сибіру до Західньої Европи, технологію якого, як і технічні устаткування, в першу чергу фінансування мали б дати західньоевропейські країни, а в першу чергу Західня Німеччина.

Канцлер Гельмут Шмідт дав формальне доручення основно розглянути всі питання, зв'язані з тією проблемою. Вже після його доручення стало відомо, що президент Франції Валері Жіскар д'Естен також мав сумніви у тій справі й їх у розмовах висунув. Трубопровід має бути довгий на 3,600 миль та має коштувати біля 15 більйонів долярів. Раніше мало обійтися 10-ма мільйонами, але постійно ціна зростає. Совєтський Союз має повернути ту суму грошей впродовж довгих років постачанням газу. Газ має бути постачаний в такій скількости, що це становитиме 30 відсотків західньонімецького запотребування. А це значитиме, що Західня Німеччина буде повністю під енергетичним оглядом залежна від Москви.

Останній момент, а крім цього ціна газу, відсотки, які мав би платити Совєтський Союз, контроля над тими справами й питання, хто і як має рішати на випадок спорів — все це викликує поважне затривоження, що його зміцнює аґресивність і авантюрництво совєтської світової політики, яка постійно створює перебої й загрози, що комплікують господарську співпрацю, а в певних моментах можуть довести до серйозної кризи. Розгляд цілого комплексу тих справ забере чимало часу й тому невідомо, коли западе остаточне рішення стосовно побудови того трубопроводу, якого топографічне спрямування Москва між іншим з дотепер невідомих причин змінила.

У світі

ПРЕМ'ЄР ПРОВІНЦІЙНОГО УРЯДУ Квебеку Рене Лєвек розписав нові вибори. Вибори відбудуться 13-го квітня ц. р. Останні вибори до провінційного парляменту відбулися 1976 року і в них виграла великою більшістю голосів Партія Квебеку, яка вимагає сепарації Квебеку від решти Канади й створення з нього фактично самостійної держави, яка тільки економічно була б з Канадою зв'язана щільніше. Всі інші дев'ять провінцій протиставляться тому, а так само федеральний уряд, і більшість з них заявила, що у випадку сепарації Квебеку вони не заключатимуть ніякого окремого договору з ним. Лєвек розписав нові вибори у зв'язку з тим, що його партія ослабне, отже її мандат не має вже тієї сили, яку він мав колись. Знов же положення в Канаді ускладнюється, й незабаром прийде час рішати одну з найважливіших справ, а саме — справу нової конституції Канади, отже, мандат для рішення тих справ мусить бути безсумнівним. Головним противником Партії Квебеку є Ліберальна партія, ведена на федеральному рівні П'єром Трудо, а в Квебеку — Кльодом Раєном. Обидва останні також французи з Квебеку й тому є небезпека для Лєвека, що він може у виборах програти.

ВЖЕ РАНІШЕ УНІВЕРСИТЕТ Гарварду запросив відомого молодого польського славіста й перекладача з англійської на польську мову Станіслава Бараньчака для обсади катедри славістики в тому університеті. Дотепер ту катедру мав відомий славіст Люї Вайнтравб, який відходить на емеритуру. Проф. Бараньчак викладав на університеті в Познані, але його звільнено з того посту, з огляду на його самостійне думання та на активну участь у різних суспільних організаціях, а головно в Комітеті Суспільної Самооборони КОП. Хоч він був безробітний, комуністична влада довший час не давала йому пашпорту на виїзд. Довкола тієї справи постав міжнародний скандал, бо щораз більше установ і провідних культурних діячів зверталися до Варшави з вимогою дати змогу незатрудненому вченому виїхати на працю у великому університеті. Під тиском міжнародної опінії варшавський уряд, врешті, видав пашпорт Бараньчакові і він незабаром виїде за кордон.

ЯК ПОВІДОМЛЯЮТЬ З РАБАТУ, столиці Марокко, Муаммар Каддафі не закинув думки про придбання „ісламської атомової бомби". Всі його дотеперішні заходи не дали успіху, бо всі країни, які мають змогу допомогти в побудові атомової зброї, відмовлялися співпрацювати з Каддафі. Тепер він одночасно робить заходи з двох боків: дістати в посідання атомову зброю, а крім цього ракетувикидня для її вистрілу. В тій цілі він погодився, щоб до Лівії перенеслася для дослідів німецька Фірма Отраґ-Орбіталь Транспорт-унд Ракетен Акцієнґезельшафт. Головний директор тієї фірми Франк Вукаш заперечив у Мюнхені, Баварія, що Отраґ має договір з Лівією побудувати їй засоби вистрілювання ракет на різні відстані. Але марокканські чинники обстоюють своє твердження і додають, що саму бомбу пробує Лівія випродукувати з іншою фірмою.

ІРАНСЬКИЙ ПРЕЗИДЕНТ Абольгассан Бані-Садр загрозив уступленням, якщо реакційні кола не припинять своїх гострих виступів проти нього. Він сказав: „Не думайте, що я гордий з того, що я є президентом такої республіки як Іран. Ця заява є першою того роду з боку президента Бані-Садра й загально сподіються, що вона це більше розпалить ворожнечу й поглибить розходження в Ірані.

Українська громада в Ню Йорку вшанує Т. Шевченка

Ню Йорк. — Продовжуючи довголітню традицію, українська громада великого Ню Йорку і цього року заходами Комітету Об'єднаних Українсько-Американських Організацій — Метрополітального Відділу УККА і Наукового Товариства ім. Шевченка в ЗСА, вшанує відповідною програмою поета і пророка України Тараса Шевченка.

Шевченківський концерт відбудеться в неділю, 22-го березня ц.р., о год. 3:30 по полудні в Залі Стайвезон гайскул при 15 вулиці між Першою і Другою авеню в Ню Йорку. Доповідь виголосить д-р Ігор Гурин, а в мистецькій частині візьмуть участь: Концертовий Ансамбль Школи Кобзарського Мистецтва під керівництвом Юліяна Китастого і адміністрацією Миколи Чорного і Український Оперний Ансамбль із солістами Ларисою Магун-Гурин (сопрано), Левом Рейнаровичем (бас-баритон) і Евгеном Титлою (тенор). Квитки вже можна замовляти в українських крамницях „Арка", ЕКО" і „Сурма"; даток 5 і 4 доляри.

ШЕВЧЕНКІВСЬКИЙ КОНЦЕРТ У ҐЛЕН СПЕЙ

Ґлен Спей, Н. Й. — В суботу, 28-го березня ц. р., о год. 4-ій по полудні у великій залі на Оселі „Верховина" відбудеться, заходами Громадської Ради Українського Села — Шевченківський Концерт. У програмі: святочне слово — ред. Антін Драган, виступ відомого чоловічого хору „Прометей" з Філядельфії під диригентурою М. Длябоги і при фортепіяновому супроводі Ірени Пелех; Шевченкові поезії у виконанні Ярослави Гунчак і Христини Саляк.

ТЕЛЕВІЗІЙНИЙ ВЕЧІР У ПОШАНУ ІВАСЮКА

Пассейк, Н. Дж. — В суботу, 28-го березня ц. р., о год. 7-ій вечора в залі Української Централі при 240 Говп авеню відбудеться телевізійний вечір у пошану композитора Володимира Івасюка, замордованого КҐБістами в Україні. Програму виконують ансамблі: „Намисто" з Вашінґтону і „Промінь" з Ню Йорку.

Телевізійні вечори влаштовує Роман Маринович, керівник „Години Українських Мелодій".

ВШАНУЮТЬ ЛЕСЮ УКРАЇНКУ

Ню Йорк, Н. Й. — Студія Мистецького Слова Лідії Крушельницької вшановує Лесю Українку в 110-ту річницю її народження в неділю, 29-го березня ц. р., о год. 2-ій по полудні у великій залі Українського Народного Дому при 142 Друга авеню. Програму виконує понад 30 студійців.

Вступи: дорослі три доляри, молодь один доляр.

СВОБОДА SVOBODA
УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК UKRAINIAN DAILY
FOUNDED 1893

Svoboda USPS (30-420 ISSN 0274-6964) is published daily except Sundays, Mondays, and holidays by the Ukrainian National Association, Inc. at 30 Montgomery Street, Jersey City, N.J. 07302.
Subscription: 1 year — $30.00, 6 months — $16.00, 3 months — $9.00. UNA members 65¢ a month. Change of address — 50¢. Make checks or money orders payable to "Svoboda".
Postmaster: Send address changes to "Svoboda", P.O. Box 346, Jersey City, N.J. 07303.

Second Class Postage paid at Jersey City, N.J.

Статті і дописи, підписані авторами, не мусять відповідати поглядам Редакції. Редакція застерігає собі право в потребі виправляти і скорочувати надіслані матеріяли. Незамовлені матеріяли повертається тільки тоді, коли автор собі це виразно застеріг, долучивши заадресовану коверту з відповідною поштовою оплатою. — За зміст оголошень Редакція не відповідає.

Передплата: на рік — $30.00, на півроку — $16.00, на 3 місяці — $9.00. Для членів УНСоюзу 65¢ міс. За кожну зміну адреси — 50¢. Чеки і "money orders" виставляти на "Svoboda".

P.O. Box 346 Jersey City, N.J. 07303

Застій у Мадриді

Вже кілька тижнів проминуло від відкриття другої фази Гельсінкської Конференції в Мадриді, але в пресі майже нічого не згадується про її перебіг.

Як було передбачено, друга частина Гельсінкських нарад у Мадриді не заторкує питання прав людини та їх порушення різними урядами, які підписали Гельсінкські угоди, але майже вцілості присвячена проблемам безпеки, роззброєння тощо. Найважливішим завданням Конференції є спільне прийняття заключних резолюцій, які принаймні матимуть познаки, що Конференція про Безпеку і Співробітництво в Европі триватиме далі.

В останніх двох тижнях делеґати на Конференцію були значно заінтриґовані „мировими увертюрами" Брежнєва не тільки відносно „вершинної конференції" з президентом Реґеном, але також відносно певних аспектів безпеки в Европі, над якою тепер радить Конференція.

Конкретно Брежнєв заявив, що він погоджується включити в систему т. зв. „заходів будуючих довір'я", („конфіденс білдінґ межюрс" — СВМ) решту европейського СССР, цебто починаючи від теперішнього західного кордону Совєтського Союзу до Уралу, природної границі Европи. Річ ясна, Брежнєв домагається, щоб Захід рівнож зробив такі „великодушні уступки" та посунув кордон „СВМ" аж до Атлантійського океану, або навіть до берегів Америки! (СВМ символічно означають території, на яких не повинно б бути атомових ракет).

Конференція також має розглядати, дискутувати й оформити коло 80-ти резолюцій, багато з яких відноситься до прав людини та переведення в життя тих прав у країнах, які підписали Гельсінкські угоди.

Під час першої частини Конференції в Мадриді заходом українських зусиль численні делеґації, а особливо — американська, канадська, голляндська, бельгійська, еспанська й англійська, використали багато українських матеріялів, як це було видно з їх офіційних виступів, заяв і дискусій. Ці матеріяли відносилися до нищення української Гельсінкської ґрупи в Україні, заборони релігійних практик, посиленої русифікації та нищення української культури і взагалі — політичного поневолення українського народу. Наскільки ці докази московсько-большевицького безправ'я в Україні будуть використані — важко сказати, бо в багатьох випадках совєтська та сателітські делеґації просто торпедують такі резолюції, погрожуючи зірванням Конференції і подібним.

На всякий випадок кінцева частина Мадридської конференції втратила значно на своїй натузі та гостроті, якими вона відзначалася на початку нарад. Це сталося можливо тому, що предметом Конференції є проблеми загальної безпеки в Европі та нові тактичні кроки, які починає робити Брежнєв, вийшовши „переможцем" з XXУІ З'їзду Компартії в Москві.

М. Платковський

СПРАВИ УКРАЇНСЬКІ

Кажуть, що українці люблять сваритися і мають неуступчивий характер: хто раз висловив якусь думку, того ніякими арґументами з тої думки не зіб'єш.

Ще „наш - не наш", але геніяльний Гоголь написав своє знамените оповідання „Як посварився Іван Іванович з Іваном Никифоровичем", при чому були вони перед тим довший час нерозлучними приятелями і сусідами. Іван Нечуй-Левицький написав оповідання „Баба Палажка і баба Параска". Та ці речі належать хіба до площини комічно-гумористичної і ними дуже журитися не було б треба, як і різними нашими анекдотами, про те, що українці один одному бажають лише чогось злого і тішаться з того, коли ближньому трапилася якась негода.

Гірше, коли ці сварки і незгоди переходять до площини політичної чи загальнонаціональної. Ми співаємо в церквах „Боже нам єдність подай". Власне ці співи свідчать про те, що бажаної і потрібної нам єдности немає. Національної дисципліни, до якої закликав Симон Петлюра, аж ніяк не видно. Правда, різноманітність в думках у політиці свідчити може про нашу демократичність, а тепер же всі покликаються на потребу демократичного мислення і демократичного поступування. Та гірше є, коли це демократичне поступування переходить у непримиренність, у **взаємну ненависть, у сваволю, у діяння** на шкоду **національним інтересам, аби лише моя думка**, моє **переконання, мої** потягнення **взяли гору**.

Читаймо історію України, і то не лише в школі, але як щоденну, дуже повчальну лектуру. Ну, хоч би історичні твори Дмитра Дорошенка, з яким в його політичній діяльності (він був гетьманцем) не кожний і не завжди погоджувався за його життя. Жах огортає, переглядаючи окремі періоди української історії. Лише дуже сильним одиницям і лише на короткий протяг часу вдавалося встановити оту національну дисципліну, браком якої можна хіба пояснити довгі, столітні періоди нашої бездержавности.

Почнімо хоч би з княжих міжусобиць, які довели до того, що велика, міцна, багата й висококультурна держава — Україна-Русь — стала жертвою своїх сусідів. Галицько-Волинський період був порівнююче короткий. А Литовський період свідчить хіба лише про те, що ми вміємо жити в рамках певної згоди і добробуту лише під протекторатом когось чужого.

Козаччина і козацькі „бунти" мають у собі багато романтичного і героїчного. Та чим кінчалися здебільшого козацькі повстання перед Хмельницьким. Чи це не жах і не сором, коли згадати про всіх тих козацьких отаманів чи гетьманів, яких після поразки видавали ворогам самі козаки на муки і смерть. А після Хмельницького, під час довготривалої т. зв. Великої Руїни, маємо криваві міжусобиці, ривалізацію, змови один проти одного поміж окремими гетьманами чи навіть ватажками. А гетьман Іван Мазепа? Вважається, що він за часів свого гетьманування наробив багато помилок. Можливо. Але коли він закликав українців іти на боротьбу проти загарбницької Москви, то хто був з ним під час рішального бою під Полтавою? Лише горстка непохитних патріотів і запорожці з Костем Гордієнком, який, до речі, перед тим вороже ставився до Мазепи. Виправдується отим всіх полковників, що пішли з царем Петром, бо вони, мовляв, не встигли прилучитися до Мазепи: Петро скорше, мовляв, прийшов на територію України із своїм військом, ніж союзник Мазепи Карло шведський. Ой, чи не грала в тім ролю інша обставина? Сісти на коней разом з підвладними їм козаками і погнати на злуку з Мазепою всі ті полковники хіба встигли б, Але якби вони це зробили, то Петро напевно відібрав би в них ті маєтності, яких вони доробилися саме під владою Мазепи. Тому оті Скоропадські і навіть пізніший наш герой Полуботок заходилися вибирати під наглядом царя Петра нового гетьмана, який після Полтави 1709 року, став лише маріонеткою у руках московських сатрапів в Україні.

А новітня визвольна боротьба в Україні років 1917-21. Звичайно, не було зброї, був тиф, не було підтримки Антанти (Франції, Англії тощо). Але московські большевики в тому часі теж не були надто потужними. Але хто пішов до Армії Української Народної Республіки на чолі із Симоном Петлюрою і залишився з ним до кінця? Отже, завинила в нашій поразці тоді передусім т. зв. отаманія, і то отаманія не тільки військова, але — може насамперед — отаманія політична, коли кожний робив, що хотів, не визнавав центральної влади, не діяв згідно із засадами національної дисципліни.

А тепер? Що діється в Україні, того з певністю знати не можемо. Звичайно є там герої, які не вагаються ставити спротив окупантській московсько-большевицькій владі. А більшість? Чи ця більшість не мовчить? І то мовчить не тому, що „благоденствує", як казав Шевченко, а тому, що, правдоподібно, не хоче наражувати на ризико своїх особистих інтересів і зі страху перед репресіями. Це, зрештою, речі зрозумілі, але — що буде в момент, коли захитається остаточно московсько-совєтська імперія. Чи тисячі і мільйони

(Продовження на ст. 3)

НОВІ ВИДАННЯ

Володимир Барагура

В пошуках історії буття

Олесь Бердник „Зоряний Корсар", видавництво „Добра Книжка", Торонто 1981, сторінок . ціна 8 долярів.

Читацька громада буде вдячна в-ву „Добра Книжка" за переведення в скороченні роману Олеся Бердника „Зоряний Корсар". Правильно зробив редактор-видавець (Ярослав Чумак), що прочистив мову автора від накинених йому підсовєтським видавництвом русизмів та що змінив правопис оригіналу за обов'язуючим у вільному світі правописом Голоскевича.

Вартість роману Олеся Бердника лежить у кількох аспектах. Поперше — виповняє програму в детективно-фантастичному жанрі, який у нашій літературі майже не заступлений. Друга площина — це цілинна ділянка, не заторкнена пером наших письменників — здобутки модерної технології і полети в міжпланетні простори. Третя площина — це візії автора про життя засвітніх розумних істот і їхні взаємини з пожильцями Землі. І найважливіша площина — це віра автора в безсмертність людської душі і творчого людського духа, який може перемінити світ за плянами його Творця, це віра в вічність і безконечність — часову і простірну та шукання істини, яка заложена в людині.

Усі ці аспекти внутрішньої архітектоніки твору зовнішньо поєднані еротичним мотивом — удухотвореним, базованим на єдності душ коханням детектива Григора Бови й медичної сестри Ганни Курінної. Детективні інтриґи, любовні переживання, сплітземних і міжпланетних людських та засвітніх істот, змішування і перехрещування дійсности з сонними маривами та видивами, поєднування реального життя з фантазією майбуття, вишукування зв'язку і встановлювання логіки поміж минулим, сучасним і прийдешнім — ось плетиво, на якому з одного боку розгортається таємна і сповнена невідомого акція роману, з — другого автор вплітає свої філософсько-релігійні міркування, що стосуються онтології-пракореня, істоти, принципу життя.

Хоч цей предивний спліт скомплікованих проблем інколи заплутує і притемнює акцію, проте читач завжди знайде в цьому лябіринті провідну нитку, яку з непохитною послідовністю снує Бердник і яка несхильно спрямує заінтриґованого читача від початкових заложень до заключних висновків автора, одержимого шуканням вічної істини, що нехибно веде до праджерела всякого буття — Бога.

Книжку можна набути: Ukrainian Childrens Care Group, 16 Rivercrest Rd. Toronto, Ont. M65 4H3 Canada.

Володимир Душник

ДЕСТАБІЛІЗАЦІЯ ІРАНУ

Тепер, коли американські закладники повернулися з іранського ув'язнення, американський Уряд починає думати й клопотатися, як зарадити лихові, як врятувати Іран від загрози дезінтеґрації, провалу Ірану як незалежної держави, і тим робом врятувати Близький Схід від політичного хаосу.

Висунено на порядок дня — покищо не до публічного відома — ряд пропозицій, і тим часом ідуть дебати між різними департаментами Уряду про ефективність і успішність деяких з цих плянів. Найбільшим клопотом є те, що Москва всякими способами підтримує дестабілізацію Ірану, піддержуючи повстання серед національних меншин в Ірані і обіцюючи „національне визволення" тощо.

Аятола Хомейні, старший і хворий, не буде довго жити, і що станеться після його смерти залежатиме від того, чи Іран втримається як самостійна держава, чи впаде у руки Москви, яка давно чигає на захоплення іранських нафтових родовищ.

Мілітарно, економічно, політично і соціяльно Іран є в повному хаосі і розкладі: ведеться війна з Іраком, панує безконтрольна інфляція, йде безнастанна внутрішня боротьба між радикальними ісламськими імамами, поміркованими та лівими елементами. Все це робить Іран нездібним на довшу мету існувати самостійно. Намагання Хомейні завернути колесо історії назад, повертаючи Іран до темного середньовіччя та винищуючи всі здобутки західньої цивілізації в Ірані, утруднює будь-яку поміркованість у політиці.

Західні розвідчі джерела занепокоєні тим фактом, що Москва робить все можливе, щоб ширити хаос в Ірані та приготовити заздалегідь промосковського кандидата на місце в новому уряді в Теграні по смерті Хомейні.

На Заході та в Іраку є велике число іранців, які є прозахіднього наставлення, які організуються в різні політичні групи, навіть є екзильний уряд, що стри-

(Продовження на ст. 4)

З господарського життя

Фірма Форд і робітнича юнія — Льокаль 600 в Дірборні, Мич. погодилася на обниження заробітків для 5,000 робітників у сталеварному відділі тієї компанії. Фірма Форд завжди була піонером у підношенні заробітної плати та в різних додатках. Безконтрольні підвишки платень автомобільним робітникам довели до того, що їхні заробітні платні перевищають на кількадесят відсотків платні всіх інших робітників у ЗСА. Крім цього надмірні підвишки заробітних платень в автомобільному промислі були і є важливим співчинником в інфляційному процесі. Накінець, зависокі заробітні платні зумовили втрату світових ринків і конкуренційности американських автомобілів. Тепер відбувається основний перегляд цієї проблеми і щораз частіше чути голоси про потребу звести ці платні до рівня інших. Ілюстрацією до цього є добровільна постанова робітників сталеварного відділу відділу Форда. Одначе, назагал, панує думка, що таких прикладів буде небагато, а ті нечисленні, що будуть, не зможуть змінити важкого положення автомобільного промислу ЗСА.

Щадничі інституції ЗСА опинилися у важкому положенні. Навіть найбільші з них виказують втрати й немає виглядів, що в ближчому часі це може змінитися. Причиною цього є інвестиційні фонди, які платять значно вищі відсотки й таким чином перебрали більшість ощадностей. Тепер щадничі спілки і товариства, різного роду кредитові унії тощо в потребі мусять платити за позичені на ринку капітали більше, як вони самі отримують від позичок, що їх уділили. Постала криза загрожує поглибленням. Державні чинники приготовляють рятункові засоби, якщо б дійшло до численніших банкрутств. покищо на це заноситься, але відповідальні фінансові чинники цього не виключають. У випадку банкрутств клієнти таких кредитових і щадничих одиниць не понесуть втрат, бо вони зправила забезпечені до висоти 100,000 долярів. Представники кредитових уній ведуть акцію за тим, щоб державне законодавство обмежило можливості тих грошових фондів, чому протиставиться велика частина господарського сектора.

Стабілізація нафтового ринку поступає далі. Постачання ропи і її деривативів є вище від запотребування і покищо немає небезпеки значного зросту цін. Передбачують, що так буде протягом цілого 1981 року і тільки якісь надзвичайні випадки можуть перервати той тренд.

Іракський уряд подав до відома, що вже в найближчому часі буде відкритий нафтопровід з нафтових піль у Кіркуку, північний Ірак, до портового міста Триполі в Ливані. Цей нафтопровід переходить через територію Сирії і дотепер Іракові не вдалося домовитися з нею, тому що Сирія сприяла Іранові й відмовлялася допомогти Іракові в розв'язці цієї проблеми. Ірак, перед війною з Іраном, експортував коло 3 мільйони барилок ропи денно і більшість її відходила з нафтових портів Перської затоки. тепер Перська затока замкнена для нафтоналивних кораблів з іракською нафтою і Ірак намагається урухомити інші транспортові можливості. Одною з них є нафтопровід через Сирію до Триполі. Другою є подібний нафтопровід через Туреччину, який також урухомлений, але недавно його зірвали невідомі терористи, й Ірак бере до уваги можливість повторення того.

Британська парляментарна комісія, яка розглядає справу побудови підземного тунелю попід Канал Ля Манш дала згоду на побудування обмеженого варіянту того каналу до Франції. Мова тут про побудову тунелю для залізнодорожного транспорту, в якому буде по одній парі рейок в обидвох напрямах. Такий тунель буде довгий на 21 милю й коштуватиме менше як два більйони долярів, якщо його будуватимуть европейські будівельні фірми. Якщо, однак, ці роботи будуть виконувати американські фірми, тоді кошти майже вп'ятеро збільшаться. У цій сумі містяться видатки на всі додаткові споруди, станції, маґазини, депо тощо.

Німецька приватна фірма для виробу міжпланетарних ракет — Отраґ — випустила вже четверту ракету з успіхом. Після останнього успіху фірма повідомила, що незабаром вона вийде на ринок із продажжю своїх виробів. Останньо запущена ракета перенесла тягар близько 880 фунтів на значну висоту. Межовою висотою для цієї ракети з таким тягарем є 150 миль. Пізніші типи ракет переноситимуть значно, важчі тягарі і на більшу висоту. Фірма Отраґ уже продукує різні деталі до ракет на продаж. Донедавна вона приміщувалася в Заїрі, але на протести різних держав, а в першу чергу СССР, вона звинула своє виробництво в Заїрі й несподівано перенеслася до Лівії. У Лівії вона дістала безкоштовне приміщення від Каддафі в глибині пустині, де ніхто не має доступу. Як зареаґує на це Москва, покищо невідомо.

Петро Стерчо

СТЕПАН КЛОЧУРАК (1895-1980)

(У першу річницю смерти міністра оборони Карпатської України)

I

Рік тому українська преса подала лаконічну згадку про те, що в п'ятницю, 8-го лютого 1980 року, помер у Празі на 85-му році життя Степан Клочурак. Як жалібне повідомлення родини інформувало, похорон відбувся в суботу, 16-го лютого, у великій залі крематорію в Празі-Страшніцях, у Чехо-Словаччині. На жалібному повідомленні поруч трираменного хреста надруковано було слова Тараса Шевченка:

„І мене в сім'ї великій,
В сім'ї вольній, новій,
Не забудьте пом'янути
Не злим тихим словом."

Тож нехай ця згадка про великого сина Срібної Землі буде хоч у деякій мірі сповненням цього прохання. А сл.п. Степан Клочурак таки направду заслуговує на те, щоб про нього згадала „сім'я вольна", бодай у розсіянні суща. Він заслуговує на те, щоб згадати те, що він зробив для свого рідного народу, все своє життя присвятивши службі українському народові. Він був на Закарпатті народним трибуном української державности й соборности.

Степан Клочурак виступив на політичну арену боротьби за кращу долю народу в молодому віці, маючи всього 24 роки життя восени 1918 р., він очолив боротьбу гуцулів Закарпаття за злуку з Українською Державою. За часів чехо-словацького режиму в Підкарпатській Русі він був одним із найактивніших народно-політичних провідників, які в 1938-1939 роках створили Карпато-Українську Державу, й завершив він свою державнотворчу роботу на пості міністра оборони самостійної Карпато-Української Республіки в березні 1939 року.

Степан Клочурак народився 27-го лютого 1895 року в серці Закарпатської Гуцульщини, Ясиню, як найстарший син з дев'ятьох дітей заможного господаря Степана Чмеля-Клочурака й Василини з Верб'ящуків, яка походила також із заможної родини. Рід Чмелів-Клочураків виводиться із запорозьких козаків, які прибули з України ще в XVII сторіччі й поселилися в присілку Стебному. Крім сільського господарства, випасу худоби та вирубу ліса, батько Степан мав варстати для виробу домашньої посудини, а також різбарні, що були відомі на всю Гуцульщину. Старий Чміль-Клочурак займався також будібництвом домів, мостів, шляхів і т.п., тому затруднював він людей не тільки у своєму господарстві, але й на виробництві. Так молодий Степан виростав, як на ті часи й обставини, в достатках, хоч і не в люксусах. Згодом сам він також розгорнув власні підприємства заготівлі дерева, побудувавши свої власні пили для виробу дощок і іншого будівельного матеріялу. До речі, власні підприємства давали йому можливості бути політично незалежним від урядових чинників і сміливо вести народну й політичну діяльність у часі поміж двома світовими війнами.

Перші чотири кляси мадярської елементарної школи закінчив Степан у Чорній Тисі, присілку Ясиня, а в вересні 1905 року батько післав його до Ужгороду в надії вписати його до першої гімназійної кляси. Але виявилося, що мадярська мова молодого гуцула з Ясиня надто шванкувала, щоб його вписати до гімназії. Все ж батько залишив його в епархіяльному греко-католицькому інтернаті „Конвікт" з тим, що Степан ходив повторно до четвертої кляси елементарної школи при греко-католицькій учительській Семінарії, зокрема для опанування мадярської мови в слові й письмі.

У вересні 1906 року вписався Степан до ужгородської гімназії, в якій закінчив перші чотири кляси, а в 1910 році перенісся до п'ятої кляси клясичної гімназії католицьких монахів Піяристів у Мармарошському Сиготі, яку закінчив він у червні 1914 року матурою.

Так як в Ужгороді, замешкав молодий гімназист в гуртожитку „Св. Михаїла" і в Мармарошському Сиготі. В обидвох випадках мав молодий гімназист опіку найкращих представників карпато-української тогочасної інтеліґенції, зокрема тієї частини, яка намагалася ставити опір мадяризації Закарпаття.

Одним із виховників Степана в ужгородській гімназії був о. Петро Ґебей, пізніший єпископ мукачівський, а в Мармарошському Сиготі — о. д-р Михайло Балаґ, вікарій мармарошський, який зорганізував бурсу в Сиготі для селянських хлопців-гімназистів і сам був їх виховником. Крім цих священиків Степан уже замолоду пізнав пізніших провідних діячів карпато-українського національного відродження; з деякими з них відтак довелося і йому співпрацювати.

У своїх споминах п.н. „До Волі" Степан Клочурак згадує, що Сиґіт мав далеко більше український національний характер у тому часі від Ужгороду. До речі, тоді, як в ужгородській бурсі „Конвікт" жили переважно сини греко-католицьких священиків та інтеліґенції, і крім Степана був тим лише один селянський син — Юрко Смолей з Воронова на Пряшівщині, то в бурсі „Св. Михаїла" в Сиготі жили в більшості селянські сини з Мармарощини.

Свою освіту закінчив Степан Клочурак у правничій академії в Мармарошському Сиготі вже в часі Першої світової війни. Кінцеві іспити складав він з права римського, церковного й державного, з історії філософії права, та інші в 1918 році, в часі спеціяльної відпустки з війська для одержання диплому права. До речі, Степан Клочурак ніколи не провадив правничої практики, бо займався деревним промислом на власних деревопилах в Ясині.

Перша світова війна захопила Степана Клочурака в рідному селі, містечкового типу, тобто в Ясині, яке мало біля п'ятнадцяти тисяч населення. Він був свідком приходу російської армії вкінці серпня 1914 року до Ясиня, а незабаром її відступу з усіма нелюдськими наслідками. З одного боку росіяни переслідували місцевих партіотів, а по втечі росіян — переводили мадяри масові екзекуції вішанням за підозріння в співпраці з „ворогом".

У такому кліматі довелося на весні 1915 року 20-річному Степанові вступити до 38-го полку в Будапешті. Він мав гімназійну матуру, тому призначено його було до старшинської школи в Пейчі. Але незабаром усунено його з неї разом із двома іншими українцями: Олександром Бачинським, сином ясинського пароха, та Бейлу Ороса сином пароха Кобилецько Поляни. Негайно всі три опинилися на російському фронті на Волині, біля Луцька, де в жовтні 1915 року майже цілий курінь, у якому служив Степан, попав був у російський полон, разом із його командантом. С. Клочуракові, який тоді був підстаршиною, вдалося від полону врятуватися, і він зорганізував успішне звільнення полонених товаришів, за що таки зараз був піднесений до ранґи хорунжого.

В офензиві Брусілова в червні 1916 року Клочурак був важко поранений, а після цілорічного лікування був висланий восени 1917 року на румунський фронт, з якого його частину перекинено до Праги. Тут знайшов він випадково книгарню, яка мала твори Тараса Шевченка, Івана Франка, Лесі Українки й інших українських клясиків, які він закуповував, перечитував, а згодом завіз до рідного Ясиня, коли в квітні 1918 року їхав у свою першу відпуску. Це була його перша зустріч із українською літературою.

У Празі був С. Клочурак свідком проголошення самостійности Чехо-Словаччини 28-го жовтня 1918 року, після чого виїхав через Будапешт додому, бо це вже був кінець Австро-Угорщини. В Будапешті був свідком хаосу й творення самостійної Мадярщини, а, приїхавши до Ясиня 3-го листопада 1918 року застав там уже зорганізовану 80-членну ясинську міліцію, що складалася з колишніх старшин, підстаршин і вояків, — всіх тих, які повернулися з війни додому. Як найстаршого ранґою офіцера, Стапана Клочурака негайно запросили організатори „Гуцульської народної оборони" стати її командантом. Початковим завданням цієї збройної сили було охороняти населення Ясиня та його майно від грабунку різних частин австро-угорської армії та колишніх полонених російської армії, які переїжджали або переходили селом.

За кілька днів населення Ясиня рішило подумати про свою політичну майбутність. На празник св. Димитрія, 8-го листопада 1918 року, відбулося всегромадське віче Ясинських гуцулів, які зорганізували Українську Народну Раду, що її очолив Степан Клочурак. Після його промови ухвалено одноголосно проголосити злуку Закарпаття з Західньо-Українською Народною Республікою. Тут було вибрано до цієї ради 42-ох членів, включаючи двох жидів і двох змадяризованих німців, й проголошено цю Раду законодавчим органом Ясиня й околичних сіл, що зідентифікували себе із поставою Ясиня.

(Продовження буде)

Справи українські

(Продовження зі стор. 2)

станують до боротьби, чи почнуть сваритися між собою, хто більш достойний, щоб стати на чолі по районах, областях і центрах?

А в українській спільноті на поселеннях? Характеристично, що якраз у той час, коли в світі відбуваються такі вельми важливі події, коли такі трагічні вісті приходять з України, — в той час серед української діяспори поглиблюються розходження, сварки, а то й глибокі розлами. І теж характеристичне явище: кожний з тих, хто свариться, не перестає закликати до єдности, діяти в ім'я єдности і скидати всю вину на справдішнього чи уявного противника. Чи вина не спадає потроху на всіх? У кожному разі, пристрасні дискусії, взаємні обвинувачення і подібні речі до компромісу і до згоди не доведуть.

Автор цієї статті, як той, що співпрацює у часописі „Свобода" в характері журналіста на теми, головно, міжнародні, не забирає голосу в кожній окремій внутрішньоукраїнській справі і не висловлюється про те, хто завинив і хто має рацію. Одне тільки треба ствердити: гострі розходження, гострі дискусії і непримиренні позиції саме в цей момент дуже шкодять загальноукраїнській визвольній справі.

Накінець хочу ствердити, що гіркі спогади з нашого історичного минулого можуть уважатися деким непотрібними, щоб, мовляв, не знеохочувати нашої молоді. Але ця молодь вже є знеохочена. Хай вона знає про наші, делікатно кажучи, минулі недотягнення, щоб учитися на помилках батьків і не повторювати цих помилок. Ануж серед неї буде багато таких, які - говорючи словами італійського борця за свободу своєї батьківщини Мацціні — „не вагатимуться вмирати за волю батьківщини".

Можуть також знайтися і такі, які скажуть, що не треба писати і говорити про наші хиби минулого і сучасного, бо це, мовляв, компромітує нас в очах чужинців. Але ж біда в тому, що чужинці, які цікавляться нашою дійсністю і вивчають її, самі дуже добре про ці наші хиби знають.

А найголовніше, що про ці хиби знають дуже добре „сусідоньки милі", тобто наші вороги. Знають про них і їх використовують.

Ще цариця Катерина говорила, що українська еліта така ласа на „звання, почести і маєтності", що треба її це тільки дати і вона буде сидіти „смирно". Тому і Тарас Шевченко не вагався таврувати ці хиби і закликати своїх земляків: „Схаменіться, будьте люди". Надіймося на те, що українці таки схаменуться, коли, як говориться в пісні, „Ще прийде остання година і в останнє підемо ми в бій".

Христини Четвертого Відділу СУА

У неділю, 8-го лютого ц. р., відбулися христини 4-го молодечого Відділу Союзу Українок Америки ім. Ганни Дмитерко-Ратич в Ню Брансвіку, Н.Дж.

Святкування розпочато Богослужбою у наміренні Відділу в українській католицькій церкві в Ню Брансвіку, що її відправив о. Давид Клуні.

По полудні в парафіяльній залі відбулися христини Відділу, сполучені зі святочним бенкетом. Молоді союзянки мило вітали гостей у дбайливо прибраній вишивками й квітами залі. Силюету січового стрільця намалював П.Бокало. Смачну гостину приготували молоді союзянки.

Свято відкрила голова Відділу Оксана Бокало привітанням присутніх гостей (у числі 140 осіб), та передала ведення програми Любі Сірій. Молитву провів о. Д.Клуні, а відтак відспівано гимн СУА.

Слідували привіти голови СУА Іванни Рожанковської, голови Окружної Управи Л.Гладкої, голови 65-го Відділу М.Цимбалістої та представника НТШ д-ра Головінського.

Усі виявляли радість із приводу новозаснованого Відділу, бажали успіхів у праці, а голова СУА І.Рожанковська вручила голові 4-го Відділу О.Бокало почесну грамоту за організування світлички.

У дальшій програмі О.Бокало прочитала життєпис Ганни Дмитерко-Ратич, січового стрільця, жінки-вояка. Її ідеалізм полонив молодих союзянок, а її життєвий шлях є гідним до наслідування. Саме тому 25 членок вирішили назвати новозаснований 4-ий Відділ СУА іменем Ганни Дмитерко-Ратич.

На радість усім присутнім, діти, згуртовані у світличці, заспівали пісню з рухами: „Ми музиканти з Києва приїхали до вас". З низкою народних пісень виступив Ансамбль Бандуристів під керівництвом В.Юркевича. Учасники нагородили виконавців рясними оплесками.

Під кінець свята промовляла Г.Дмитерко-Ратич. Вона раділа, що молоді членки, свідомі своїх завдань, не розгубилися серед чужого моря, а згуртувались у рідній організації та продовжатимуть працю на славу і добро всієї української громади

Відспіванням многоліття Г. Дмитерко-Ратич і новозаснованому 4-му Відділові СУА ім. Ганни Дмитерко-Ратич та благальною молитвою „Під Твою милість" закінчено свято.

У зв'язку зі святкуванням 4-го Відділу слід підкреслити факт, що ініціяторкою молодечого Відділу була голова 65-го Відділу СУА Марта Цимбаліста. Вона зуміла зацікавити їх програмою СУА на перших організаційних сходинах 11-го грудня 1979 року. За короткий час вже помітно наслідки їхньої праці.

Від вересня 1980 року Відділ зорганізував світличку, яку проводять кваліфіковані учительки — Ока Грицак і Соня Слободян. Світличка нараховує семеро дітей у віці від трьох до п'яти років. Заняття відбуваються кожної суботи в парафіяльній залі української католицької церкви в Ню Брансвіку.

30-го листопада 1980 року дві членки Відділу — Соня Слободян і Надя Нинка — взяли участь у радіопрограмі на станції WMGQ-FM і WCTC-AM на тему: „Праця української етнічної групи в Ню Джерзі".

Д. С.

КОНФЕРЕНЦІЯ ПОСАДНИКІВ міст ЗСА видала у Вашінґтоні докладну аналізу державного бюджету, запропонованого президентом Роналдом Реґеном і свої коментарі та оцінки до нього. Крім цього, поодинокі посадники виступали на нарадах, що саме закінчилися, вияснюючи, що пропоновані Президентом обмеження й обнижки доходять до майже 15 більйонів збірної суми. На думку посадників, таке значне зменшення фондів в бюджетах міста відбилося б дуже важко на великій частині населення. Хоч загальна сума дотацій для міст в бюджеті на рік 1984 буде більша як 1980 року, але потреби міста так зросли, а інфляція до такої міри обнизила вартість доляра, що таке значне обниження державних фондів для міст не дасться ні в якей спосіб вирівняти.

ФУНДАЦІЯ УКРАЇНСЬКОГО ВІЛЬНОГО УНІВЕРСИТЕТУ

Ukrainian Free University Foundation, Inc.
203 Second Avenue
New York, N.Y. 10003

В СВІТЛУ ПАМ'ЯТЬ

Д-ра СТЕПАНА ЧОРНІЯ

проф. Стейтового Університету Ню Йорк у Брокпорті і звичайного проф. УВУ та довголітнього директора Школи Українознавства в Рочестері, Н. Й.,

склали пожертви на Фундацію УВУ Учителі Рідної Школи ім. Т. Шевченка:

Т. Потирейко	$20.00
П. Лещишин	$15.00

по 10.00 дол. — о. В. Осташ, С. Шеремета, Н. Смеречинська, А. Буцєрка, Л. Цегельська;
по 5.00 дол. — С. Лаба, Т. Лаба, Д. Еливі, В. Зазуляк, Л. Демиденко, Т. Денисенко, В. Макогон, О. Павук, О. Павлишин.

Слідуючі пожертви в пам'ять покійного зложили:

Сємен і Марія Чорній	$50.00
Ярослав і Стефанія Дуб	50.00
Проф. М. Пилишенко	50.00
Д-р Петро і Дарія Конюхи	30.00
Д-р Остап Тарнавський	20.00
Д-р Роман і Надія Трач	15.00

Дякуємо всім Вельмишановним Жертводавцям і клонимо наші голови перед пам'яттю Покійного. Нехай ласкавий Господь дасть Йому вічний спокій, а світла пам'ять про Нього залишиться вічною серед нашої спільноти.

УПРАВА Ф. УВУ

В ДРУГУ БОЛЮЧУ РІЧНИЦЮ СМЕРТИ БАТЬКА

бл. п.

Проф. ВОЛОДИМИРА ВОВЧКО-КУЛЬЧИЦЬКОГО

складаю;

$100.00	на Дослідчий Інститут, Гарвард і
$100.00	на Собор Пресв. Родини у Вашінґтоні

Ліда КУЛЬЧИЦЬКА ҐІФФЛЕР

Замість дарунка для нашого

сина ІВАНА

складаємо 100.00 ам. долярів на потреби СХІДНЬО-ЕВРОПЕЙСЬКОГО ДОСЛІДНОГО ІНСТИТУТУ ім. В. ЛИПИНСЬКОГО у Філядельфії, Па.

Боффало, Н. Й. — *Василь і Анна МАКУХИ*

У ПЕРШУ, НЕВИМОВНО БОЛЮЧУ РІЧНИЦЮ СМЕРТИ
мого Найдорожчого МУЖА

бл. п.

ІВАНА КУСОГО

будуть відправлені

СЛУЖБИ БОЖІ з ПАНАХИДОЮ

в церкві св. Івана Хрестителя у Випані, Н. Дж., 29-го березня 1981 р. та в церкві Our Lady of the Lake Church, Sparta, N.J.

Родину, Приятелів і Знайомих прохаю помолитись в цей час за душу Покійного.

У глибокому смутку —
ОЛЕНА КУСА — дружина з Родиною

•

У пам'ять Покійного, жертвую на Український Католицький Семінар у Стемфорді, Конн. 100.00 дол., та на Гарвардський Університет 50.00 дол.

Ділимося сумною вісткою
з Рідними, Приятелями і Знайомими,
що у вівторок, дня 10-го березня 1981 р., у Рочестері, Н. Й.,
несподівано, відійшла від нас у Вічність

наша Найдорожча

ДРУЖИНА, МАМА, СЕСТРА І ТЕТА

бл. п.

МАРІЯ ОЛЕНА ЯРІШ

на 84-му році життя.

ПАНАХИДА І ПАРАСТАС в четвер і п'ятницю, 12-13-го березня 1981 р., о год. 7:30 веч. в похоронному заведенні Павло Гарріс, при 570 Kings Highway, Rochester, N.Y. 14617.

ПОХОРОН — в суботу, дня 14-го березня 1981 р., о год. 9-ій ранку, з того ж заведення до церкви Св. Богоявлення, а відтак на цвинтар Holy Sepulchre.

Горем прибиті:

ПЕТРО — муж
АНДРІЙ — син
ВОЛОДИМИРА ВОВК — сестра в Україні
ОЛЬГА і МИХАЙЛО МАЛИНІВСЬКІ — сестра і шваґер
НАТАЛКА ОЛЕКСИН з чоловіком ІВАНОМ і дітьми ХРИСТИНОЮ і ІГОРЕМ — сестрінка
Ближча і дальша Родина в Україні

•

Замість квітів, проситься складати пожертви на Патріярший Фонд.

Помолімось за наших друзів.

ЗАУПОКІЙНА СВЯТА ЛІТУРГІЯ

за спокій і вічну радість душ померлих Членів Фонду Катедр Українознавства.

Впреп. о. протопресв. Іван Ткачук, відслужить Заупокійну Святу Літургію, в суботу, 28-го березня 1981 року, о год. 10-ій ранку, в УПЦеркві Всіх Святих в Ню Йорку, Н. Й., за Блаженної Пам'яті:

АНТОНІНУ ДРАГОМАНОВУ
Д-ра МИХАЙЛА ДАНИЛЮКА
КСЕНЮ КИЙ
ІВАНА КОМЕНДАНТА
Інж. РОМАНА КОСА
Проф. ТЕОФІЛЯ ОСТАП'ЮКА
СЕМЕНА ПАПРОЦЬКОГО
ОЛЬГУ ПОПОВИЧ
СИЛЬВЕСТРА ПРОЦЬКОВА (у 15-ту річницю смерти)
Проф. д-ра КОНСТАНТИНА САВЧУКА, члена-основноположника ФКУ
ОЛЕКСАНДРУ СЕНЮТУ
ПАВЛА ЧЕРВОНЯКА
ОМЕЛЯНА ЯЦЕНКОВА

Наступне Заупокійне Богослуження відправить о. протопресв. Іван Ткачук в квітні ц. р.

Всіх Вп. Членів ФКУ просимо про молитви за померших наших друзів. Де б Ви не були, помоліться в часі відправи Заупокійної Богослужби, щоб поєднатись з нами в поході молитов до Всевишнього за тих, що творили добро.

Вічна пам'ять померлим Членам ФКУ.

ГОЛОВНА ЕКЗЕКУТИВА
ФОНДУ КАТЕДР УКРАЇНОЗНАВСТВА (ФКУ)

З глибоким сумом повідомляємо, що 11-го березня 1981 року
відійшов від нас, на 65-му році життя
наш Найдорожчий МУЖ, БАТЬКО І ЗЯТЬ

бл. п. ГРИГОРІЙ ҐОЛЕМБЙОВСЬКИЙ

ПОХОРОН — в суботу, 14-го березня 1981 р., о год. 10-ій ранку, з церкви св. Андрея на Пармі, Огайо.

В глибокому смутку:

дружина — НАТАЛКА
дочка — НАДЯ
син — ЗИНОВІЙ з дружиною АРЕТОЮ
теща — ЛІДІЯ ТУРЧИНОВСЬКА
та ближча і дальша Родина

Ділимося сумною вісткою з Родиною, Приятелями і Знайомими, що 12-го березня 1981 р., несподівано, відійшов у Вічність,

наш Незабутній МУЖ, БАТЬКО І ДІДУНЬО

бл. п.

ГІРОНІМ РУДНИЦЬКИЙ

ІНЖЕНЕР-АГРОНОМ,
народжений 15-го квітня 1919 року в Стрию, Україна

ПАНАХИДА у неділю, 15-го березня 1981 року, о год. 7-ій веч. в похоронному заведенні Stafford, Lake George Village, N.Y.

ПОХОРОН в понеділок, 16-го березня 1981 р., о год. 9-ій ранку, з католицької церкви Sacred Heart, **на місцевий цвинтар в** Lake George Village, N.Y.

У глибокому смутку:

ЮЛІЯ — дружина
ЯРОСЛАВА БІСИК — дочка з мужем МИРОНОМ і донею ТАНЕЮ
ЗОРЯНА — дочка
ЯРОСЛАВА ЕРДЕНБЕРҐЕР — сестра
ЮЛІЯН — брат і
ҐЕНА — сестра в Україні

Дестабілізація...

(Продовження зі стор. 2)

мить до відновлення у змодернізованій формі іранської монархії.

Вашінгтон не ховає свого неспокою, що будь-яка допомога зі Заходу для Ірану, а головно — від Америки, може стати бумерангом і пхнути Тегран в обійми Москви. Америка й її західні союзники мають напевно своїх „кандидатів" на місце аятоли Хомейні, але навіть згадка про такого кандидата викличе відразу реакцію не тільки в Ірані, але також в інших сусідніх країнах, що це нове „вмішування" Сі-Ай-Ей...

Серед таких поміркованих кандидатів на місце Хомейні є адмірал Мадані, колишній адмірал фльоти Ірану за шаха, на якого погодилася б Америка та її союзники. Він вихований на Заході і є проамериканського наставлення. Але сама згадка про нього відразу викликує спротив з усіх сторін, бо вона нагадує про американську руку, яка в 1953 помогла шахові повернутися на іранський престіл, стати знову монархом Ірану.

А тим часом Іран котиться поступово до зникнення як самостійна держава. Іран, — за хрущовською дефініцією, — є „зогнилим яблуком", яке впаде в совєтський кошик.

Окружний Комітет Відділів Українського Народного Союзу Філядельфійської Округи

повідомляє, що

РІЧНІ ЗАГАЛЬНІ ЗБОРИ

відбудуться

у неділю, 22 березня 1981 р., о год. 2 по пол. в залі Дому Округи у Філядельфії, Па.
при 5004 Н. Олд Йорк Рд.

До участи в зборах є запрошені всі Відділові урядовці і конвенційні делеґати наступних Відділів:

10, 32, 45, 62, 83, 95, 105, 116, 128, 153, 154, 156, 162, 163, 173, 216, 231, 237, 239, 245, 248, 261, 268, 269, 321, 324, 331, 339, 347, 352, 362, 375, 378, 388, 397, 422, 424, 430 і 479.

ПРОГРАМА ЗБОРІВ:

1. Відкриття.
2. Вибір Президії для переведення зборів.
3. Вибір Номінаційної Комісії.
4. Відчитання протоколу з попередніх зборів.
5. Звіти уступаючої Управи і Контрольної Комісії.
6. Дискусія над звітами.
7. Уділення абсолюторії уступаючій Управі.
8. Вибір Управи і Контрольної Комісії на 1981 рік.
9. Доповідь о. СТЕПАНА БІЛЯКА.
10. Запити до представника Екзекутиви.
11. Схвалення пляну праці на 1981 рік.
12. Різні справи й закриття зборів.

У зборах візьмуть участь:

о. протопр. Степан Біляк, головний контролер УНС
д-р Богдан Гнатюк, головний контролер УНС
Іван Одежинський, головний радний УНС
Степан Гавриш, старший обласний організатор УНС

По нарадах буде перекуска-гостина для учасників зборів.

ЗА ОКРУЖНУ УПРАВУ:

Петро Тарнавський, *голова*

Іван Данківський, *касир* — **мґр. Василь Колінко**, *секретар*

Амстердам, Коговз, Трой і околиці!

В неділю, 29 березня 1981 р., о год. 3 по пол. в українській церковній залі
459 — 2nd Street, TROY, N.Y.
відбудуться

РІЧНІ ЗАГАЛЬНІ ЗБОРИ
Окружного Комітету Відділів УНСоюзу

міст: **Трой, Амстердам, Гадсон, Коговз, Вотервліт і Пітсфілд, Масс. та околиці,**

в яких розміщені Відділи чч.

13, 57, 150, 191, 266, 476 і 477

В цих Зборах повинні взяти участь Урядовці, Делегати і Представники згаданих Відділів.

ПОРЯДОК ЗБОРІВ

1. Відкриття і вибір Президії.
2. Відчитання протоколу Зборів з 1980 року;
3. Справоздання з діяльности Округи і її Відділів;
4. Дискусія та уділення абсолюторії уступаючій Управі;
5. Вибір Окружної Управи і Контрольної Комісії;
6. Доповідь ВАСИЛЯ ОРІХОВСЬКОГО, головного організатора УНС;
7. Плян праці на біжучий 1981 рік;
8. Закриття Зборів.

У Зборах візьме участь:

Василь Оріховський, головний організатор УНС

За ОКРУЖНУ УПРАВУ:

Павло Шевчук, *голова*
Іван Дурбак, Василь Колодій, *секретарі*
Михайло Савків, *касир*

Джерзі Сити і околиця!

В суботу, 21 березня 1981 р., о год. 3 по пол. в залі Українського Народного Дому
при Фліт і Овкленд Аве., ДЖЕРЗІ СИТІ, Н. Дж.
відбудуться

РІЧНІ ЗАГАЛЬНІ ЗБОРИ
Окружного Комітету Відділів УНСоюзу НАДГУДСОНСЬКОЇ ОКРУГИ

до участи в яких запрошені й зобов'язані урядовці, представники і конвенційні делеґати на **29-ту Конвенцію наступних Відділів:**

з Джерзі Ситі: 25, 70, 170, 171, 196, 270, 275, 286 і 287; з Байон: 213 і 281.

НА ПОРЯДКУ НАРАД:

1. Відкриття.
2. Вибір Президії.
3. Прийняття протоколу попередніх Зборів.
4. Звіти уступаючої Управи Окружного Комітету
5. Дискусія над звітами.
6. Уділення абсолюторії Управі.
7. Вибір Окружної Управи і Контрольної Комісії.
8. Устійнення та схвалення пляну праці на 1981 рік
9. Доповіді ГОЛОВНИХ УРЯДОВЦІВ.
10. Різні справи.
11. Закриття зборів

У зборах візьмуть участь

Члени Головного Уряду УНСоюзу

ЗА ОКРУЖНУ УПРАВУ:

Степан Островський, *голова*

Осип Зубрицький, *секретар* — **Володимир Бутковський**, *касир*

Відбулися загальні...

(Продовження зі стор. 1)

ствердив, що заборгованість тих, яким видано позички на суму 6,000 дол., досі не була вирівняна, хоч ці боржники мають сьогодні гарні позиції. Про свою діяльність, як правного дорадника Інституту в ділянці звільнення від податків, адв. Пізнак не звітував. Ці функції на доручення Ради Директорів Інституту перейняла правнича фірма, яка спеціялізується в ділянці реальностевих податків.

Слідуючий звітодавець інж. О. Балабан, доповнюючи звіт, подав склад Організаційної комісії, у яку входять: д-р Ю. Кушнір, Данило Кузик й інж. Богдан Рак.

У склад Мистецької комісії, яку очолював маестро Петро Андрусів, входили мистці: Яків Гніздовський, Святослав Гординський і Аркадія Оленська-Петришин та Іванка Петровська й інж. Володимир Фриз. Проф П. Андрусів згадав про важливі виставки, які відбулися в останньому році, а саме — Я. Гніздовського, Роксоляни Лучаківської-Армстронг, Адріяни Лисяк, покійної Христини Оленської, бельгійсько-французьких мистців у рамках міжнародного фестивалю, слов'янських мистців з нагоди Тижня слов'янських культур, Зиновія Онишкевича, Роберта Гринькова й Анатолія Туровського. Він підкреслив, що великою поміччю при влаштуванні виставок був проф. І. Самійленко і його дружина Діна.

Інж. Андрій Пащук, голова Програмової комісії, в склад якої входили А. Добрянський, проф. О. Федишин, ред. Роман Ільницький, Я. Криштальський та інж. М. Степанюк, згадав головні імпрези, які відбулися з ініціятиви програмової комісії або були нею спонзоровані: Серія чотирьох концертів творів визначних українських композиторів у виконанні відомих артистів, яка мала надзвичайний успіх; Тиждень слов'янських культур, де більшість відчитів, виставок, панелів і товариських зустрічів мали місце в приміщеннях Інституту. Він подав, перечисляючи імпрези різних українських організацій, що їх відвідало у звітовому році понад 6,000 осіб.

Голова Комісії громадських зв'язків д-р Ростислав Сочинський звітував про працю цієї комісії, членами якої були: У. Балабан, Йосип Лисогір, д-р Володимир Душник, інж. Богдан Бойчук і інж. Юрій Тарнавський. Як на протязі попередніх двох років, так і в цьому звітовому році члени Комісії реґулярно подавали до української й англомовної преси інформації про діяльність Інституту. З дописів треба згадати статті про попередні загальні збори членів Інституту та про урочисте вручення меморіяльної плити Інститутові для його будинку як американської історичної пам'ятки. Це вручення відбулось у готелі Волдорф-Асторія 9-го жовтня 1980 р. Головний редактор „Свободи" Зенон Снилик і редакторка „Українського Тижневика" Рома Гадзевич поміщували ці дописи дуже швидко.

Публіковані відомості про фінансові трудноші Інституту дали поштовх до створення організації „Приятелів УІА", завданням якої є допомогти Інститутові добитись звільнення від податків, створення сильної фінансової бази для пожвавлення діяльности і запевнення дальшого існування Інститутові, як української культурної амбасади у вільному світі.

Заходами Комісії поміщено статтю про Український Інститут Америки в ювілейному збірникові Комітету Об'єднаних Українсько-Американських Організацій міста Ню Йорку з нагоди його 75-річчя. Д-р Р. Сочинський розповів також, що кілька тижнів тому вийшла друком 40-сторінкова ілюстрована двомовна брошура „30-ліття Українського Інституту Америки" його авторства і Урсулі Балабан. Брошуру фінансовано добровільними датками директорів Інституту.

Проф. І. Самійленко, адміністративний директор Інституту, звітував про многогранні обов'язки, які він сам виконує і які не раз бувають понад сили однієї людини

Після звітів відбулася жива й речева дискусія.

На внесок інж. М. Гнатейка, якого підтримав д-р Волтер Барон та інші члени, ухвалено одноголосно оподаткувати членів Інституту на 1981 рік сумою $200.

Інж. О. Балабан від Номінаційної комісії подав список кандидатів на директорів Інституту на місце Волтера Бакада, д-ра Василя Вереша, д-ра Мирона Зарицького і маестра П. Андрусева, трирічна каденція яких закінчилась, і вони відмовилися бути далі членами Ради директорів; та на місце д-ра Ярослава Падоха, який зрезиґнував із свого становища після одного року. Тому, що не було іншої листи, через акламацію вибрано таких нових директорів: Володимира Баранецького, Волтера Назаревича, Зенона Баб'юка, д-ра Юрія Савицького і д-ра Степана Вороха.

Після вибору директорів представники Української Студентської Громади попросили голосу. Промовляв українською мовою студент Степан Лучай, а англійською — студент Орест Кизик. Обоє вони підкреслили значення Українського Інституту Америки для української громади, виявили журбу за його існування і обіцяли допомогу і співпрацю українського студентства, висловлюючи бажання доповнити кадри членства УІА і в майбутньому перейняти його провід.

Закриваючи збори, інж. О. Балабан попросив учасників зборів перейти до іншої залі, де на них чекав смачний буфет, що його під проводом Урсулі Балабан приготовили: Оля Гнатейко, Норма Джус, Нана Сочинська, Люба Галібей, Діна Самійленко, Френсис Назаревич, Віра Кушнір, Валентина Пахолюк і Стефанія Степанюк.

✝ ВІДІЙШЛИ ВІД НАС

МИХАЙЛО ПЛЕЧАН, член УНС Відд. 137 ім. Богдана Хмельницького у Вест Істон, Па., помер 20 грудня 1980 р. на 64-му р. життя. Нар. у 1916 р. в Аллентавн, Па.; членом УНС став 1950 р. Залишив у смутку дружину Марію, сина Михайла, двох внуків, брата і сестру. Похорон відбувся 23-го грудня 1980 р. на укр. кат. цвинтарі св. Духа у Вест Істон, Па.

Вічна Йому Пам'ять!
Стефан Колодруб, секр.

ЦЕЦИЛІЯ КОЗИР, членка УНС Відд. 112 св. Марії у Парма, Огайо, померла 28 грудня 1980 р. на 61-му р. життя. Нар. 1919 р. в Клівленд, Огайо; членкою УНС стала в 1972 р. Залишила у смутку сина Михайла і дві внучки. Похорон відбувся 31 грудня 1980 р. на цвинтарі свв. Петра і Павла в Парма, Огайо.

Вічна Їй Пам'ять!
Мері Капраль, секр.

СОФІЯ ЦВІХОН, членка УНС Відд. 22 Т-ва Добра Воля в Чікаґо, померла 14 грудня 1980 р. на 66-му р. життя. Нар. 1914 р. в Чікаґо, Ілл; членкою УНС стала в 1961 р. Залишила у смутку чоловіка Михайла, дочку Анну Джун, сина Михайла, 6 внуків, сестри: Катерину і Марію та багато сестрінків. Похорон відбувся 17 грудня 1980 р. на цвинтарі Кальварія у Мемфіс, Тенн.

Вічна Їй Пам'ять!
Управа

МОНІКА А. КЛЮБЕР, членка УНС Відд. 36 св Марії в Рочестері, Н. Й., померла 29 листопада 1980 р. на 21-му р. життя Нар. 1959 р в Рочестері, Н. Й.; членкою УНС стала у 1966 р. Залишила у смутку батьків Алоішес і Анну, 3 братів та багато інших членів родини. Похорон відбувся на цвинтарі Голі Сепалчер в Рочестері, Н. Й.

Вічна Їй Пам'ять!
Марія Ковальчук, секр.

ОМЕЛЯН МАЦІЛИНСЬКИЙ, член УНС Відд. 292 св. Івана Хрестителя в Детройті, помер 28-го грудня 1980 р. на 73-му р. життя. Нар. 1907 р. в Струтин Вижній, Україна; членом УНС став у 1965 р. Залишив у смутку синів Юрія і Остапа, 5 внуків та брата Костя. Похорон відбувся 31 грудня 1980 р. на цвинтарі св. Гедвіґ в Дірборн Гайтс.

Вічна Йому Пам'ять!
Стелла Федик, секр.

МАЛАНІЯ КРІСКО - СЕМЕНЧУК, членка УНС Відд.. 336 Т-ва Сокіл в Клівленді, Огайо, померла 12 січня 1981 р. на 67-му р. життя. Нар 1914 р. в селі Борщів, пов. Снятин, воєв. Станиславів, Україна; членкою УНС стала 1933 р. Залишила у смутку чотири дочки: Маргарету, Юлію, Олену і Ненсі; двох синів: Івана і Юрія; 12 внуків; 5 сестер: Марію, Бері, Анну, Галину й Ірену та брата Василя. Похорон відбувся 16 січня 1981 р. на цвинтарі Голі Кросс, Береа, Огайо.

Вічна Їй Пам'ять!
Володимир Стригун, секр.

КАРЛО ІВАНЦІВ, член УНС Відд. 121 св. Михаїла в Ром, Н. Й., помер 4 серпня1979 р. на 64-му р. життя. Нар. 1916 р. в Піттсбурґу, Па; членом УНС став у 1934 р. Залишив у смутку дружину Юлію. Похорон відбувся 4 серпня 1979 р. на цвинтарі в Ром, Н. Й.

Вічна Йому Пам'ять!
Управа

ЙОСИФ ГНАТКО, член УНС Відд. 287 Т-ва Сини України в Джерзі Ситі, помер у січні 1981 р. на 63-му р. життя. Нар. 1917 р. в Авока, Па.; членом УНС став у 1934 р. Залишив у смутку дружину Гелену та синів Й. Йосифа і Теодора. Похорон відбувся 14 січня 1981 р, на цвинтарі св. Духа в Москав, Па.

Вічна Йому Пам'ять!
Б. Ясінський, секр.

АНАСТАЗІЯ ГАФІЙЧУК, членка УНС Відд. 221 св. Стефана в Чікаґо, померла 10 січня 1981 р. на 69-му р. життя. Нар. 1911 р. в Станиславові, Україна; членкою УНС стала в 1949 р. Залишила у смутку сина Петра і внучку Христину. Похорон відбувся 12 січня 1981 р. на цвинтарі Асешин в Лібертівілл.

Вічна Їй Пам'ять!
В. Карачевський, секр.

ІВАН ПАЛКО, член УНС Відд. 90 св. Михаїла в Сентралія, Па., помер 5 січня 1981 р. на 70-му р. життя. Нар. 1911 р. в Ашленд, Па.; членом УНС став у 1935 р. Залишив у смутку синів — Івана і Василя. Похорон відбувся 8 січня 1981 р. на укр. кат. цвинтарі св. Марії в Сентралія, Па

Вічна Йому Пам'ять!
Йосиф Седор, секр.

ОСИП САРАХМАН, член УНС Відд. 352 св. Арх. Михаїла в Честер, Па., помер 31 грудня 1980 р. на 76-му р. життя. Нар. 1904 р. в Бориславі, Галичина; членом УНС став у 1971 р. Залишив у смутку дружину Анну, дочки Ольгу і Степанію та внука. Похорон відбувся 5 січня 1981 р. на цвинтарі Факс Чейс, Філядельфія, Па.

Вічна Йому Пам'ять!
Щербак, секр.

СОФІЯ ДЕЦИК, членка УНС Відд. 387 Т-ва Любов у Віллімантик, Конн., померла 13 жовтня 1980 р. на 56-му р. життя. Нар. 1923 р. в Україні; членкою УНС стала в 1961 р. Залишила у смутку дві дочки: Доріс і Анну та сина Вілліяма. Похорон відбувся 15 жовтня 1980 р. на цвинтарі св. Йосифа у Віндгем, Конн.

Вічна Їй Пам'ять!
Ірена Олійник, секр.

МАГДА ГАЛЬЧУК, членка УНС Відд. 378 св. Николая у Вудбрідж, Н. Дж., померла 9 січня 1981 р. на 85-му р. життя. Нар. 1894 р.; членкою УНС стала в 1933 р. Залишила у смутку двох синів: Олексу і Василя; дві дочки: Анну і Марію, 4-ох внуків і правнука та родину в краю. Похорон відбувся на цвинтарі церкви св. Николая у Вудбайн, Н. Дж.

Вічна Їй Пам'ять!
Катерина Панчишин, секр.